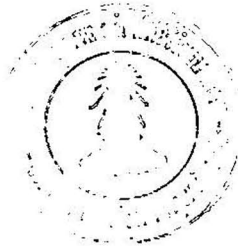

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันได้มีหน่วยงานของรัฐบาลหลายหน่วยดำเนินการพัฒนาชนบท เช่น กรมการพัฒนาชุมชน สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท กรมส่งเสริมการเกษตร กรมป่าไม้ กรมปศุสัตว์ กรมประชาสัมพันธ์ กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน และกองอำนวยการกลางรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ (กรป.กลาง) เป็นต้น หน่วยงานต่าง ๆ ดังกล่าว ต่างก็กำหนดแผนงานและโครงการเพื่อพัฒนาชนบทตามภารกิจของตน เช่น กรมการพัฒนาชุมชน^๑ ได้กำหนดโครงการพัฒนาซึ่งครอบคลุมกิจกรรมของชุมชนไว้ถึง ๑๒ โครงการ เช่น โครงการพัฒนาผู้นำ โครงการพัฒนากลุ่มอาชีพ โครงการพัฒนาเยาวชน โครงการพัฒนาสตรี โครงการพัฒนาเด็ก โครงการพัฒนาอาสาสมัคร โครงการส่งเสริมความสัมพันธ์ โครงการส่งเสริมสาธารณสมบัติของชุมชน โครงการส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และโครงการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ เป็นต้น ส่วนกองอำนวยการกลางรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ^๒ ได้มีแผนงานเพื่อการพัฒนาชนบท ๘ แผน เช่น แผนงานพัฒนาการเคลื่อนที่ ๒๑ จังหวัด แผนงานส่งเสริมการเกษตรสหกรณ์และอุตสาหกรรม แผนงานพัฒนาการสาธารณสุข และแผนการใช้กำลังทหารเพื่อ

^๑ กระทรวงมหาดไทย, กรมการพัฒนาชุมชน, รายงานการวิจัยโครงการสารภี ตำบลข้าวมุง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, ๒๕๑๙), หน้า ๘.

^๒ กองอำนวยการกลางรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ, กองประชาสัมพันธ์, "แผนงานและโครงการปฏิบัติการช่วยเหลือประชาชนในท้องถิ่นชนบทของ กรป.กลาง กองบัญชาการทหารสูงสุด ประจำปีงบประมาณ ๒๕๒๒", (อัสตานา), หน้า ๑ - ๒.

การพัฒนาประเทศเป็นต้น นอกจากนี้ยังมีโครงการพัฒนาชนบทอีก ๑๔ โครงการ เช่น โครงการจัดตั้งนิคมพัฒนาเพื่อความมั่นคงในพื้นที่ "ห้วยบางทราย" กิ่งอำเภอคลองหลวง จังหวัดนครพนม โครงการส่งเสริมการปลูกข้าว โครงการหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ภาคใต้ ที่ตำบลปากคลอง อำเภอปทิว จังหวัดชุมพร โครงการจัดสร้างบ่อเก็บน้ำเพื่อการทํานาทำไร่ โครงการพัฒนาระดับพื้นที่ลุ่มน้ำพาง - น้ำปูน อำเภอเมจริม จังหวัดน่าน และโครงการเกษตรกรรมจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นต้น

การพัฒนาชนบทของหน่วยงานต่าง ๆ ดังกล่าว อาจสรุปได้เป็น ๒ ลักษณะใหญ่ ๆ คือ การพัฒนาสมบูรณ์แบบในพื้นที่เฉพาะแห่ง^๑ การพัฒนาในลักษณะนี้เป็นการทุ่มเททรัพยากรลงไปพัฒนาพื้นที่เฉพาะแห่ง ให้ได้รับบริการด้านเศรษฐกิจสังคมทุกสาขาที่จำเป็น พร้อมกับวางมาตรการโครงการส่งเสริมอาชีพระยะยาวไว้ด้วย เช่น โครงการนิคมสร้างตนเอง ของกรมประมงสงเคราะห์โครงการหมู่บ้านป่าไม้ของกรมป่าไม้ โครงการหมู่บ้านสมบูรณ์แบบของสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท โครงการหมู่บ้านสหกรณ์ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ โครงการจัดตั้งนิคมพัฒนาเพื่อความมั่นคงในพื้นที่ "ห้วยบางทราย" กิ่งอำเภอคลองหลวง จังหวัดนครพนม โครงการพัฒนาระดับพื้นที่ลุ่มน้ำพาง - น้ำปูน อำเภอเมจริม จังหวัดน่าน แผนงานพัฒนาการเคลื่อนที่ ๒๗ จังหวัด และโครงการเกษตรกรรมจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ของกองอำนวยการกลางรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ เป็นต้น การพัฒนาอีกระดับหนึ่ง คือ การพัฒนาตามสายงานรับผิดชอบของหน่วยงาน^๒ การพัฒนาในลักษณะนี้เป็นการพัฒนาตามสายงานปกติของแต่ละหน่วยที่รับผิดชอบ เช่น การส่งเสริมการเกษตร ดำเนินการโดยกรมส่งเสริมการเกษตร การส่งเสริมอุตสาหกรรมดำเนินการโดยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม การพัฒนาบริการพื้นฐานในชนบทดำเนินการโดยการกรมพัฒนาชุมชน เป็นต้น

^๑ บุญฤทธิ์ นิงสานนท์ และ โมลิต ปันเปี่ยมรัชฎ์, "ชนบทไทย ๒๕๒๑," ใน การพัฒนาชนบทแห่งชาติ ปัญหาและแนวทางแก้ไข, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, ๒๕๒๑) หน้า ๑.

^๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒.

ในการดำเนินการพัฒนาชนบททั้งสองลักษณะดังกล่าว จะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการด้วยกัน เช่น เกิดจากความพร้อมเพรียงร่วมแรงร่วมใจกันของประชาชน การให้ความสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล ทั้งในด้านวิชาการและงบประมาณ การร่วมมือประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐบาลและองค์กรเอกชน เป็นต้น

การพัฒนาชนบทตามโครงการต่าง ๆ เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลที่ปฏิบัติงานตามโครงการแต่ละโครงการ อาจกล่าวได้ว่าเป็นผู้มีส่วนสำคัญในความสำเร็จหรือความล้มเหลวของงาน ดังนั้นจึงมักจะมีการกำหนดคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานแต่ละด้านไว้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการคัดเลือกบุคคลเข้าทำงานแต่ละด้าน เช่น ได้มีการกำหนดคุณสมบัติของพนักงานส่งเสริมหรือพัฒนากรไว้ว่า จะต้องสามารถเข้ากับประชาชนทั่วไปได้เป็นอย่างดี จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิตของชาวบ้าน จะต้องเห็นใจเมื่อชาวบ้านมีความตั้งใจหรือหวังอย่างใดอย่างหนึ่ง จะต้องมีความรู้สึกศรัทธาอย่างจริงจังที่จะช่วยชาวบ้านเหล่านั้น จะต้องมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าและมีจิตศรัทธาด้วยความเต็มใจ เป็นผู้มุ่งต่อเหตุการณ์ในอนาคต และรู้สึกเป็นห่วงใยในสวัสดิภาพของประชาชน มีจิตใจเสียสละโดยไม่หวังผลตอบแทนในการที่จะต้องทำงานเพื่อประชาชน...^๑

ผู้วิจัยได้ปฏิบัติงานอยู่ที่กองอำนวยการกลางรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐบาลหน่วยหนึ่งที่มีภารกิจในการพัฒนาท้องถิ่นทุรกันดารและล่อแหลมต่ออันตรายเพื่อความมั่นคงแห่งชาติ ก็พบว่าหน่วยงานนี้ได้ยึดหลักการกำหนดคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ เป็นแนวทางในการคัดเลือกเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติงานตามโครงการพัฒนาต่าง ๆ มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๕ จนถึงปัจจุบัน ถึงแม้ว่าหน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกองอำนวยการกลางรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ จะได้ใช้คุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ที่กำหนดขึ้นมาแล้ว เป็นแนวทางในการคัดเลือกเจ้าหน้าที่

^๑ สุวิทย์ ยี่จวรพันธ์, พัฒนาชนบทไทย, (พระนคร: โรงพิมพ์สหประชาพลีชัย, ๒๕๑๒),
หน้า ๒๘๘ - ๒๘๙.

ผู้ปฏิบัติงานก็ตาม แต่ก็ยังปรากฏว่ามีเจ้าหน้าที่จำนวนไม่น้อยที่ไม่สามารถเข้ากับประชาชนได้
 ค่ะ ผลที่ตามมาคือเจ้าหน้าที่เหล่านั้นขาดความเชื่อถือและความร่วมมือจากประชาชน ซึ่งอาจ
 ถือว่าเป็นความล้มเหลวในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เหล่านั้นก็ได้ และอีกสาเหตุหนึ่งที่เป็น
 เช่นนี้ อาจเนื่องมาจากทางราชการฝ่ายเดียวเป็นผู้กำหนดคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานขึ้น
 โดยมีได้มีการสอบถามความต้องการของชาวบ้านเกี่ยวกับคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ว่า คุณสมบัติอะไร
 บางที่เขาต้องการ หรือเห็นว่ามีสำคัญ ดังนั้น เพื่อให้การกำหนดคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ผู้
 ปฏิบัติงานร่วมกับประชาชน ได้เป็นไปตามความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่ จึงน่าจะได
 ทำการวิจัยคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่จากทัศนะของประชาชนบาง

จากแนวความคิดเกี่ยวกับเรื่องคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในชนบทตามที่ได้อธิบาย
 มาแล้ว ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง "คุณสมบัติอันพึงประสงค์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริม
 การเกษตรจากทัศนะของเกษตรกร ในโครงการเกษตรกรรมจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่" โดย
 เลือกลงโครงการเกษตรกรรมจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ของกองอำนวยการกลาง สำนัก
 ผู้บัญชาการทหารสูงสุด เป็นพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เนื่องจากได้พิจารณาเห็นว่า

๑. โครงการเกษตรกรรมจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นโครงการเกษตรกรรมที่มี
 ประชาชนจากภาคต่าง ๆ เป็นสมาชิก การเก็บข้อมูลจากสมาชิกของโครงการเกษตรกรรมแห่ง
 นี้ ก็เท่ากับได้ข้อมูลจากประชาชนภาคต่าง ๆ ในโอกาสเดียวกัน

๒. โครงการเกษตรกรรมแห่งนี้ เป็นโครงการเกษตรกรรมที่มีการนำเอานวัตกรรม
 (innovation) หลายอย่างมาใช้ เช่น เครื่องจักรกลสำหรับไถพรวนดิน เครื่องสูบน้ำ ปุ๋ย
 และยาปราบศัตรูพืช นอกจากนี้ยังมีบุคลากรคือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรให้คำแนะนำและ
 ส่งเสริมการเพาะปลูกแก่เกษตรกรอีกด้วย

๓. สมาชิกของโครงการเกษตรกรรมแห่งนี้ อยู่ในพื้นที่ดินเดียวกัน การเก็บรวบรวม
 ข้อมูลทำได้สะดวก รวดเร็ว และประหยัดค่าใช้จ่าย

๔. โครงการเกษตรกรรมแห่งนี้ อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานที่ผู้วิจัยปฏิบัติงาน
 ผลงานวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานได้

สำหรับสภาพทั่วไปของโครงการเกษตรกรรมจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ นั้น จะได้กล่าว
ต่อไปในภาคผนวก ก.

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาความต้องการเกี่ยวกับคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรตาม
ความคิดเห็นของเกษตรกร
๒. เพื่อศึกษาระดับความสำคัญของคุณสมบัติแต่ละประเภทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการ
เกษตร ตามความคิดเห็นของเกษตรกร
๓. เพื่อศึกษาความเข้าใจและการยอมรับของเกษตรกรในความหมายของคุณสมบัติของ
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

ขอบเขตของการวิจัย

๑. พื้นที่ทำการวิจัยครอบคลุมเฉพาะในพื้นที่ของโครงการเกษตรกรรมจอมทอง จังหวัด
เชียงใหม่ เท่านั้น
๒. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ครอบคลุมเฉพาะหัวหน้าครัวเรือนของสมาชิกโครงการเกษตรกรรม
จอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ทุกครัวเรือน ทั้งเพศชายและเพศหญิง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ทราบความต้องการของเกษตรกรเกี่ยวกับคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
๒. ทราบความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับระดับความสำคัญของคุณสมบัติต่าง ๆ ของ
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
๓. ทราบความเข้าใจของเกษตรกรเกี่ยวกับความหมายของคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่
ส่งเสริมการเกษตร
๔. ผลการศึกษาที่ได้รับจะเป็นแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการคัดเลือกเจ้าหน้าที่ปฏิบัติ
งานด้านการส่งเสริมอาชีพแก่ประชาชน ในโครงการต่าง ๆ ของรัฐ เพื่อให้ได้ผู้มีคุณสมบัติตาม
ความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่

สมมติฐานของการวิจัย

๑. เกษตรกรต่างเพศกัน มีความต้องการเกี่ยวกับคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่างกัน
๒. เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการเกี่ยวกับคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่างกัน
๓. เกษตรกรต่างเพศกัน ให้ความสำคัญต่อคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่างกัน
๔. เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ให้ความสำคัญต่อคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่างกัน
๕. เกษตรกรที่มีภูมิลำเนาเดิมต่างกัน มีความต้องการเกี่ยวกับคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่างกัน
๖. เกษตรกรที่มีภูมิลำเนาเดิมต่างกัน ให้ความสำคัญต่อคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่างกัน

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

การวิจัยในเรื่องนี้อาจไม่สมบูรณ์เนื่องจากสาเหตุต่อไปนี้ คือ

๑. การเลือกโครงการเกษตรกรรมจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อทำการวิจัยครั้งนี้ ทำโดยการเลือกตัวอย่างแบบจงใจ (purposive sampling) คำตอบที่ได้ อาจไม่สามารถเป็นตัวแทนความคิดในลักษณะเดียวกันของคนในเขตอื่น
๒. การเลือกหัวหน้าครัวเรือนและคู่สมรสเป็นกลุ่มของประชากรเพื่อการศึกษา ทำโดยวิธีเลือกแบบจงใจ (purposive sampling) มิได้เลือกจากสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนเดียวกัน สาเหตุที่ผู้วิจัยเลือกเฉพาะหัวหน้าครัวเรือนและคู่สมรสมาเป็นกลุ่มของประชากรนั้น เนื่องจากต้องการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างเกษตรกรชายและเกษตรกรหญิง ซึ่งมีจำนวนเท่ากันหรือมีจำนวนแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย และอีกสาเหตุหนึ่งที่ผู้วิจัยไม่เลือกสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนเดียวกัน ก็เนื่องจากสมาชิกในครัวเรือนส่วนใหญ่เป็นผู้เยาว์ ความคิดเห็นของผู้เยาว์มักจะคล้อยตามความคิดเห็นของผู้มีอาวุโสในครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งบิดามารดา

และในสังคมไทยส่วนใหญ่โดยเฉพาะครอบครัวของเกษตรกร ทัศนคติครอบครัวจะเป็นผู้นำความคิดเห็นในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ

๓. ผู้วิจัยมีได้ศึกษาถึงสาเหตุของ ความต่างกันหรือไม่ต่างกันระหว่างเพศและระดับการศึกษาของเกษตรกรกับความต้องการ เกี่ยวกับคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร และเรื่องความต่างกันหรือไม่ต่างกันระหว่างเพศและระดับการศึกษาของเกษตรกร กับการให้ความสำคัญต่อคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

๑. เกษตรกร หมายถึง ผู้ประกอบอาชีพทางการเกษตร ซึ่งได้แก่การทำนา การทำไร่ การทำสวน และการเลี้ยงสัตว์ ในพื้นที่โครงการเกษตรกรรมจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

๒. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร หมายถึง ผู้ทำหน้าที่ในการแนะนำ ส่งเสริมการทำนา ทำไร่ ทำสวน และการเลี้ยงสัตว์ ในโครงการเกษตรกรรมจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

๓. ความถนัดการ หมายถึง

๓.๑ ความต้องการเกี่ยวกับคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

๓.๒ ความต้องการเกี่ยวกับเพศของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

๓.๓ ความต้องการเกี่ยวกับอายุของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

๓.๔ ความต้องการเกี่ยวกับการแต่งกายของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

๔. คุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร หมายถึง ความเมตตา การเข้ากับเกษตรกรได้ การไม่ขัดคอ ความสุภาพเรียบร้อย การไม่เห็นแก่ตัว ความยุติธรรม การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ ความร่าเริง การสมาคม ความมีจิตใจเยือกเย็น ความอดทน การได้รับการฝึกอบรมด้านการเกษตร การมีประสบการณ์ด้านการเกษตร การมีความรู้ด้านการส่งเสริมการเกษตร ความชำนาญในด้านการส่งเสริมการเกษตร ความเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ ความฉลาด ความเข้มแข็ง การกล้าตัดสินใจ ความกระตือรือร้นในการทำงาน การทำงานด้วยความคล่องแคล่ว การทำงานด้วยความตั้งใจ การทำงานด้วยความเต็มใจ การเข้าใจความต้องการของเกษตรกร การสนใจแสวงหาความรู้ การรู้วิธีส่งเสริมการเกษตรให้เหมาะสมกับเกษตรกรแต่ละคน การตรงต่อเวลา

- ๕.๑ ความเมตตา หมายถึง การกระทำด้วยความปรารถนาให้ผู้อื่นได้รับความสุข
- ๕.๒ การเข้ากับเกษตรกรได้ดี หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกับเกษตรกรได้ โดยที่มีลักษณะบางอย่างหรือหลายอย่างเหมือนกับเกษตรกรที่ปฏิบัติงานด้วย
- ๕.๓ การไม่ขัดคอ หมายถึง การโอนอ่อนผ่อนตามความคิดเห็นของเกษตรกรและไม่แสดงความคิดเห็นให้ขัดแย้งกับเกษตรกร
- ๕.๔ ความสภาพเรียบร้อย หมายถึง การมีจิตใจอ่อนโยน ไม่แข็งกระด้าง และประพฤติตนอยู่ในกรอบมารยาทที่ดี
- ๕.๕ การไม่เห็นแก่ตัว หมายถึง การเห็นประโยชน์ของผู้อื่นมากกว่าประโยชน์ของตน
- ๕.๖ ความยุติธรรม หมายถึง การไม่ลำเอียงเข้ากับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง
- ๕.๗ การให้อภัย หมายถึง การไม่ถือโกรธยกโทษให้ผู้อื่นเมื่อเขาทำผิด
- ๕.๘ ความเอื้อเฟื้อ หมายถึง ความยินดีสละทรัพย์สินหรือสิ่งของส่วนตัวเพื่อผู้อื่น
- ๕.๙ ความร่าเริง หมายถึง การมีบุคลิกภาพที่แสดงออกให้เห็นว่ามีจิตใจเบิกบาน
ใบหน้ายิ้มแย้ม
- ๕.๑๐ การสมาคม หมายถึง การเป็นผู้ที่ไม่เก็บตัว ชอบพบปะพูดคุยกับคนทั่วไป
- ๕.๑๑ การมีจิตใจเยือกเย็น หมายถึง การเป็นผู้ที่ไม่มีอารมณ์ร้อน วู่วาม ไม่ตกใจง่ายเมื่อมีภัยมาถึงตัว
- ๕.๑๒ ความอดทน หมายถึง ความสามารถในการทนได้ต่อความยากลำบากในการทำงาน
- ๕.๑๓ การได้รับการฝึกอบรมด้านการเกษตร หมายถึง การได้รับการสอนหรือฝึกอบรมด้านการเกษตร
- ๕.๑๔ การมีประสบการณ์ด้านการเกษตร หมายถึง การได้เคยพบเห็นและเคยปฏิบัติงานด้านการเกษตร
- ๕.๑๕ การมีความรู้ด้านการส่งเสริมการเกษตร หมายถึง การมีความรู้ในการแนะนำการเพาะปลูกพืชและการเลี้ยงสัตว์

๔.๑๖ ความชำนาญในการส่งเสริมการเกษตร หมายถึง การส่งเสริมการเกษตร
ด้วยความรู้หรือคล่องแคล่ว

๔.๑๗ ความเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ หมายถึง การมีความรู้และความสามารถ
ในการปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่

๔.๑๘ ความฉลาด หมายถึง การมีไหวพริบดีในการปฏิบัติงาน

๔.๑๙ ความเข้มแข็ง หมายถึง การทำงานอย่างอดทนไม่ย่อท้ออุปสรรค

๔.๒๐ การกล้าตัดสินใจ หมายถึง การไม่กลัวความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน

๔.๒๑ ความกระตือรือร้นในการทำงาน หมายถึง มีความพร้อมที่จะทำงานและ
ทำงานด้วยความรีบเร่ง ไม่เฉื่อยช้า

๔.๒๒ การทำงานด้วยความคล่องแคล่ว หมายถึง การทำงานด้วยความรวดเร็ว
ไม่ชักช้า

๔.๒๓ การทำงานด้วยความตั้งใจ หมายถึง การทำงานโดยมีจิตใจมุ่งจะทำงาน
นั้น ๆ มิใช่ทำอย่างเสียไม่ได้

๔.๒๔ การทำงานด้วยความเต็มใจ หมายถึง การทำงานด้วยความพอใจที่จะทำ

๔.๒๕ การเข้าใจความต้องการของเกษตรกร หมายถึง การรูว่าเกษตรกร
ต้องการอะไร

๔.๒๖ การสนใจแสวงหาความรู้ หมายถึง การตั้งใจหาความรู้ในวิทยาการด้าน
การเกษตรใหม่ ๆ อยู่เสมอ

๔.๒๗ การรู้วิธีส่งเสริมการเกษตรให้เหมาะสมกับเกษตรกรแต่ละคน หมายถึง
การรูว่าเกษตรกรคนไหนควรจะแนะนำให้ทำการการเกษตรชนิดใด

๔.๒๘ การตรงต่อเวลา หมายถึง การไม่ผัดผ่อน นึกเวลาใดต้องมาตามเวลาหรือ
ก่อนเวลา

๕. ความต้องการเกี่ยวกับเพศของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร หมายถึง ความ
ต้องการของเกษตรกรเกี่ยวกับเพศของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร แบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ

๕.๑ ต้องการอย่างเฉพาะเจาะจง คือชายหรือหญิง

๕.๒ ไม่เฉพาะเจาะจง ก็อาจเป็นชายหรือหญิงก็ได้

๖. ความต้องการเกี่ยวกับอายุของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร หมายถึง ความต้องการของเกษตรกรเกี่ยวกับอายุของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ซึ่งแบ่งเป็น ๖ ช่วง คือ ต่ำกว่า ๒๕ ปี ๒๕ - ๒๙ ปี ๓๐ - ๓๔ ปี ๓๕ - ๓๙ ปี ๔๐ - ๔๔ ปี และ ๔๕ ปี ขึ้นไป

๗. ความต้องการเกี่ยวกับการแต่งกายของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร หมายถึง ความต้องการของเกษตรกรเกี่ยวกับการแต่งกายของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรขณะทำการส่งเสริมการเกษตรแก่เกษตรกร แบ่งเป็น ๓ อย่าง คือ การแต่งเครื่องแบบ (ตามแบบอย่างทางราชการกำหนดขึ้น) การแต่งกายแบบชาวบ้านทั่วไป และการแต่งกายโดยไม่จำกัดว่าจะแต่งเครื่องแบบหรือแต่งกายด้วยเสื้อผ้าแบบชาวบ้านทั่วไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย